

POLİS AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI GÜVENLİK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	
DERSİN ADI	İSA – 834 Uluslararası İlişkilerde İstihbarat
DERSİN İNGİLİZCE ADI	Intelligence in International Relations
DÖNEM	Bahar
ÖĞRETİM ELEMANI	Doç. Dr. Murat TINAS
	E-posta: murat.tinas@pa.edu.tr , muratinas@gmail.com
DERSİN ÖNERİLDİĞİ ABD VE PROGRAM	Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi Anabilim Dalı-İstihbarat Araştırmaları YL Programı

DERSİN TANIMI

Uluslararası İlişkilerde İstihbarat dersi günümüz dünya politikasında istihbarat kavramının önemini ortaya koyarken uluslararası ilişkiler ve güvenlik çalışmalarında istihbaratın teorisi ve pratiği hakkında çalışmaları içermektedir. Bu çerçevede ders, öncelikle bilimsel bir disiplin olarak istihbaratın temel kavramları ve konularını ele almaktadır. Ayrıca, günümüzdeki istihbarat anlayışının tarihini, modern istihbarat servislerinin kökenini, Soğuk Savaş Dönemi istihbarat uygulamalarını, Soğuk Savaş sonrası ve 21. Yüzyıl'da yaşanan dönüşümü incelemektedir. Son olarak, küreselleşen dünyada istihbaratın uluslararası ilişkiler ve dış politika yapım sürecindeki rolü, önemi ve kısıtları ile istihbarat literatüründeki güncel tartışmalar ile geleceğine ilişkin farklı yaklaşımları teorik düzeyde ve farklı vaka analizlerinin incelenmesiyle irdeleyecektir.

DERSİN AMACI

İstihbarat literatürü içerisindeki temel çalışmaları ele almak ve istihbaratın tarihsel gelişimi ile uluslararası ilişkilerdeki önemini ortaya koymaktır. Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrencilerin, istihbarat literatürü içerisindeki temel çalışmaları tanıyarak ve istihbaratın tarihsel gelişimi ile küresel ölçekteki önemi hakkında bilgi sahibi olarak küreselleşen dünyada sınırlar ötesi bir hal alan tehditlere karşı istihbaratın karmaşık doğası hakkında yorum ve analiz yapabilir olmaları amaçlanmaktadır.

Bu amaçla bu dersi alan öğrencilerin;

- İstihbaratın genel doğasını,
- Modern istihbarat servislerinin ortaya çıkışı ve tarihsel gelişimini,
- İstihbarat toplama ve analizindeki temel kavram ve teorileri,
- Dış politika yapım ve uygulama süreçlerinde istihbaratın önemini,
- Günümüz istihbaratında tartışılan temel değer ve etik konuları,
- İstihbaratın geleceğine ilişkin tartışmaları,

anlaması ve bu konular hakkında yorum yapabilmesi beklenmektedir.

DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ

Dersin değerlendirme yöntemi ve ölçütleri aşağıda açıklanmaktadır:

- Vize Sınavı (%20)
- Final Sınavı (%30)
- Sunum ve Araştırma Ödevi (%25)
- Derse Katılım (%25)

DERS PLANI

1. Hafta	Tanışma ve Ders Hakkında Bilgilendirme Tanışma ve dersin içeriği, gereklilikler ve beklentiler hakkında bilgilendirme.
2. Hafta	İstihbaratın Tanımı ve Temel Kavramlar <ul style="list-style-type: none">- Peter Gill ve Mark Pythian, <i>Intelligence in an Insecure World</i> (Cambridge: Polity Press, 2006), Bölüm 1- Mark M. Lowenthal, <i>Intelligence: From Secrets to Policy</i>, (Washington, D.C.: CQ Press, 2015), Bölüm 1 ve 4.- Michael Warner, “Wanted: A Definition of Intelligence”, Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 1.- Malcolm Gladwell, “Connecting the Dots: the Paradoxes of Intelligence Reform”, <i>The New Yorker</i>, 10 Mart 2003, ss.83-88.- Jeffrey T. Richelson, <i>A Century of Spies: Intelligence in the 20th Century</i>, (Oxford: Oxford University Press, 1995), Bölüm 1.
3. Hafta	Modern Devletin Parçası Olarak İstihbarat Kurumları <ul style="list-style-type: none">- Peter Gill ve Mark Pythian, <i>Intelligence in an Insecure World</i> (Cambridge: Polity Press, 2006), Bölüm 2 ve 3.- Philip Davies, “Ideas of Intelligence”, Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 2.- Michael Herman, <i>Intelligence Power in Peace and War</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 1996), Bölüm 1-3. Mark M. Lowenthal, <i>Intelligence: From Secrets to Policy</i> , (Washington, D.C.: CQ Press, 2015), Bölüm 2-3 ve 15.
4. Hafta	Savaşta ve Barışta İstihbarat: 1914-1945 <ul style="list-style-type: none">- Jeffrey T. Richelson, <i>A Century of Spies: Intelligence in the 20th Century</i>, (Oxford: Oxford University Press, 1995), Bölüm 2-12.- David Khan, “The Intelligence Failure of Pearl Harbor”, <i>Foreign Affairs</i>, Vol. 70, No. 5, 1991, ss 138-152.- R.K Betts, “Surprise despite warning: Why sudden attacks succeed”, Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 6.
5. Hafta	Soğuk Savaşta İstihbarat <ul style="list-style-type: none">- Michael Herman, Kenneth McDonald, Vojtech Mastny, “Did Intelligence Matter in the Cold War?”, Norwegian Institute for Defence Studies, 2006.- Jeffrey T. Richelson, <i>A Century of Spies: Intelligence in the 20th Century</i>, (Oxford: Oxford University Press, 1995), Bölüm 13-18.- Mark M. Lowenthal, <i>Intelligence: From Secrets to Policy</i>, (Washington, D.C.: CQ Press, 2015), Bölüm 7, 8, 11.- Frederick L. Wethering, “Counterintelligence: The Broken Triad”, Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 17.- Mark J. Gasiorowski, “The 1953 Coup in Iran,” <i>International Journal of Middle East Studies</i>, No.19 (1987)- Piero Gleijeses, “Ships in the Night: The CIA, the White House and the Bay of Pigs,” <i>Journal of Latin American Studies</i>, 27 (February 1995), 37-42.

	<ul style="list-style-type: none"> - Stan A. Taylor, Daniel Snow, “Cold War Spies: Why They Spied and How They Got Caught,” <i>Intelligence and National Security</i>, 12, April 1997, ss.101-125.
6. Hafta	<p>Soğuk Savaş Sonrası İstihbaratın Dönüşümü</p> <ul style="list-style-type: none"> - Michael Herman, <i>Intelligence Power in Peace and War</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 1996), Bölüm 19-20. - Mark M. Lowenthal, <i>Intelligence: From Secrets to Policy</i>, (Washington, D.C.: CQ Press, 2015), Bölüm 12. - Goodman, Melvin, “Ending the CIA’s Cold War Legacy,” <i>Foreign Policy</i>, 106 (Spring 1997) - Jeffrey T. Richelson, <i>A Century of Spies: Intelligence in the 20th Century</i>, (Oxford: Oxford University Press, 1995), Bölüm 25-26. - Stephan Lander, “International intelligence cooperation”, Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 10.
7. Hafta	Vize Sınavı
8. Hafta	<p>11 Eylül Sonrası 21. Yüzyıl’da İstihbarat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Daniel Byman, “Strategic Surprise and the September 11 Attacks”, Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 11. - James J. Wirtz, “Deja Vu? Comparing Pearl Harbor and September 11”, Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 12.
9. Hafta	<p>İstihbarat & Dış Politika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nazlı Choucri, “Forecasting in International Relations: Problems and Prospects”, <i>International Interactions</i>, Vol. 1, 1974, ss. 63-86. - C.M. Andrew, “American Presidents and their intelligence communities”, Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 8. - K.L. Gardiner, “Squaring the circle: Dealing with intelligence-policy breakdowns”, Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 9. - Peter Gill ve Mark Pythian, <i>Intelligence in an Insecure World</i> (Cambridge: Polity Press, 2006), Bölüm 6-7. - Michael Herman, <i>Intelligence Power in Peace and War</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 1996), Bölüm 8. - Mark M. Lowenthal, <i>Intelligence: From Secrets to Policy</i>, (Washington, D.C.: CQ Press, 2015), Bölüm 9.
10. Hafta	<p>Küresel Tehditler ve İstihbaratın Değişen Doğası</p> <ul style="list-style-type: none"> - Michael Herman, <i>Intelligence Power in Peace and War</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 1996), Bölüm 12. - Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 26-29.
11. Hafta	<p>İstihbaratta Amaçlar ve Araçlar: Etik, Denetim, Sorumluluk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 18-24. - Peter Gill ve Mark Pythian, <i>Intelligence in an Insecure World</i> (Cambridge: Polity Press, 2006), Bölüm 8. - Mark M. Lowenthal, <i>Intelligence: From Secrets to Policy</i>, (Washington, D.C.: CQ Press, 2015), Bölüm 10 ve 13.
12. Hafta	Endüstriyel İstihbarat ve Siber Savaşlar

	- Richard A. Clarke ve Robert K. Knake, <i>Cyber War</i> , New York: Harper-Collins Publishers, 2010.
13. Hafta	İstihbaratın Geleceği - Peter Gill ve Mark Pythian, <i>Intelligence in an Insecure World</i> (Cambridge: Polity Press, 2006), Bölüm 9. - Michael Herman, <i>Intelligence Power in Peace and War</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 1996), Bölüm 21. - Mark M. Lowenthal, <i>Intelligence: From Secrets to Policy</i> , (Washington, D.C.: CQ Press, 2015), Bölüm 14. - Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. <i>Secret Intelligence: A Reader</i> (London: Routledge, 2009), Bölüm 30. - Peter Gill, "Theories of intelligence: where are we, where should we go and how might we proceed?", <i>Intelligence Theory: Key Questions and Debates</i> , Gill, Marrin ve Pythian (eds.), Oxon: Routledge, 2009.
14. Hafta	Final Sınavı

ÖNERİLEN KAYNAKÇA:

a) Temel Okumalar:

Dersi alan öğrencilerin, temel okuma listesi olarak belirlenen akademik kitap ve makalelerden haftalık olarak tayin edilen metinleri okuyarak derse katılmaları beklenmektedir.

Haftalık programa göre belirlenen makalelerin yanı sıra dönem boyunca ders konuları kapsamında temel olarak takip edilen kaynaklar aşağıda maruzdur:

- Michael Herman, *Intelligence Power in Peace and War* (Cambridge: Cambridge University Press, 1996)
- Jeffrey T. Richelson, *A Century of Spies: Intelligence in the Twentieth Century*, (Oxford: Oxford University Press, 1995)
- Christopher Andrew, Richard Aldrich ve Wesley Wark, ed. *Secret Intelligence: A Reader* (London: Routledge, 2009)
- Mark M. Lowenthal, *Intelligence: From Secrets to Policy*, (Washington, D.C.: CQ Press, 2015)
- Peter Gill ve Mark Pythian, *Intelligence in an Insecure World*, 2. Baskı, (Cambridge: Polity Press, 2012)

b) Yardımcı Kaynaklar:

Öğrencilerin dönem ödevlerini hazırlarken veya Uluslararası İlişkilerde İstihbarat konusunda daha geniş bir literatür hakkında araştırma yaparken faydalanabilecekleri bazı akademik dergiler ve kaynak siteleri aşağıda sunulmaktadır.

Özellikle İstihbarat literatüründe bulunan çalışmaların, araştırmanın yürütücüsüne ve kaynağına göre tarafgir olabileceğinin farkında olmanın ve bu nedenle kaynak okumalarının daima eleştirel ve mukayeseli bir tavırla gerçekleştirilmesinin önemini vurgulanmasında fayda mütalaa edilmektedir.

- Intelligence and National Security, <http://www.tandfonline.com/toc/fint20/current>
- International Journal of Intelligence and Counterintelligence, <http://www.tandfonline.com/toc/ujic20/current>
- Journal of Intelligence History, <http://www.tandfonline.com/toc/rjih20/current>
- Studies in Intelligence, <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/csi-studies>
- Literature of Intelligence: A Bibliography of Materials, Essays, Reviews, and Comments, <http://intellit.muskingum.edu/>

Önemli Bilgiler:

- Sınıf Kuralları: Öğrencilerin derse aktif katılımını teminen ders sırasında ders dışı amaçla cep telefonu dâhil elektronik materyallerin kullanımı kabul edilmemektedir. Ayrıca, sınıf tartışmaları esnasında akademik etik ve kurallar geçerlidir.
- Akademik Etik: Öğrencilerin ders için hazırladıkları ödev ve çalışmalarda, başkalarının fikir, veri, eser ve yayınlarını kullanırken bilimsel usullere uygun biçimde gerekli atıfları yapmaları ve kaynak göstermeleri gerekmektedir.